

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 Oslo

Vår ref:
17/00845-11

Saksbehandler:
Kjersti Botnan Larsen

Dato:
9. februar 2018

Behov for å revidere Utdanningsdirektoratets rundskriv om skyss

Barneombudet og Trygg Trafikk får mange henvendelser fra foreldre om skoleskyss. Flere opplever at reglene om skyss praktiseres ulikt og at det kan være litt tilfeldig om de får skyss eller ikke. Andre forteller at skyssen barna får ikke er forsvarlig. I flere tilfeller kan skoleveien til barn være livsfarlig. Barn har etter barnekonvensjonen artikkel 28 rett til utdanning. For mange barn og unge er skyss til og fra skolen viktig for at de skal kunne få oppfylt denne retten.

Barneombudet og Trygg Trafikk er opptatt av at barn som oppfyller vilkårene for rett til skyss etter opplæringsloven, får dette og at skyssen de får er forsvarlig. Vi mener det er behov for å revidere deres rundskriv om skyss for at det skal bli tydeligere hvordan reglene skal forstås.

Bakgrunn

Utdanningsdirektoratet ga i 2009 ut rundskriv Udir-3-2009 om retten til skyss. Rundskrivet er viktig for at skoleeiere og andre skal ha en riktig forståelse av reglene om skyss. Trygg Trafikk har gitt ut veilederen «Særlig farlig eller vanskelig skolevei» som bygger på rundskrivet. Trygg Trafikk ønsker nå å revidere sin veileder.

I Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg 2018-2021 er regjeringen opptatt av tiltak for å sikre barn en trygg skolevei. Tiltak 40 lyder:

«Trygg Trafikk vil i samarbeid med Utdanningsdirektoratet, Foreldreutvalget for grunnopplæringen og Barneombudet, revidere brosjyren «Særlig farlig skolevei» og formidle den til alle landets kommuner og til transportselskaper som organiserer skoletransport».

Trygg Trafikk og Barneombudet mener at en revidering av veilederen «Særlig farlig skolevei» er avhengig av det også gjøres en revidering av deres rundskriv. Mange av henvendelsene som både Barneombudet og Trygg Trafikk får viser at de er uklarhet knyttet til det som står i rundskrivet og at det er behov for oppdatering av rundskrivet. I dag fremstår det i mange saker som tilfeldig om et barn får innvilget skyss eller ikke, vurderingene kan være mangelfulle, og det er ofte uklart hvilke vurderinger beslutningen bygger på.

Vi vil også peke på at barnekonvensjonen ikke er omtalt i rundskrivet, og at det må skrives inn noe om både høring av barn og unge etter artikkel 12 og barnets beste-vurderinger etter artikkel 3. Dersom vedtak gjøres uten dette vil dette både være saksbehandlingsfeil og det vil innebære at skjønnsutøvelsen er mangelfull. Dette må innarbeides i rundskrivet.

Noen innspill til hva som bør revideres

Spørsmål som vi mener det er behov for å klargjøre er:

- Hvem har ansvaret for elevenes sikkerhet på skoleveien?
- Hvem har rett til skyss pga. særlig farlig skolevei?
 - o Vurderingen av hva som er farlig vei krever både en trafikkfaglig vurdering (farevurdering) og en barnefaglig vurdering (følelsen av trygghet). Den enkelte elevs forutsetninger må her også vurderes, men det er ofte at denne vurderingen mangler.
- Hva har du rett til?
 - o Organiseringen må være forsvarlig: tydeliggjøre nærmere hva dette innebærer/hva som kreves
- Hvordan oppfylle forpliktelsene i barnekonvensjonen om å høre barn og gjøre barnets beste vurderinger i vedtak om skyss?
- Hvem kan gjøre vedtak om skyss og Hva er grensene for forsvarlig delegasjon av myndighet til å gjøre vedtak om skyss?
 - o Kan det delegeres til transportselskap (f. eks Ruter)å gjøre vedtak og hva er eventuelt krav for dette?

Veien videre

Vi ber om en tilbakemelding fra dere på forespørselen. Vi stiller gjerne på et møte for å utdype våre synspunkter.

Vennlig hilsen

Camilla Kayed
Fagsjef, Barneombudet

Ragnhild Meisfjord
Opplæringsjef, Trygg Trafikk

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.